

Marko Kilpi kok ym.

Kirjallinen kysymys AV-tuotantokannustimen sääntöjen tarkistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen AV-tuotantokannustin on ollut käytössä vuodesta 2017 lähtien. Se on merkittävästi edistänyt audiovisuaalisen alan kasvua, kansainvälistymistä ja työllisyyttä Suomessa. Kannustimen avulla Suomeen on tuotu useita kansainvälisiä tuotantoja, kuten *Dual*, *Sisu* ja *Rebellion*, ja sen vaikutus tuotantotoiminnan lisäämiseen ja osaamisen kehittämiseen on ollut kiistaton.

AV-kannustimen nykyinen enimmäistaso, 25 prosentin maksuhyvitys Suomessa toteutettujen tuotantokustannusten perusteella, on ollut toimiva väline erityisesti kansainvälisten tuotantojen houkuttelemiseksi. Nykyinen markkinatilanne ja AV-alan rahoitusrakenteen muutokset sekä Suomessa että kansainvälisesti kuitenkin osoittavat, että järjestelmää olisi syytä kehittää, jotta se vastaisi paremmin sekä kansainvälisen että kotimaisen tuotantotoiminnan tarpeisiin.

Nykyisessä markkinatilanteessa 25 prosentin ulkomaisen rahoituksen osuus on kotimaisille draamasarjoille usein vaikeasti saavutettavissa, ellei tuotanto ole pääosin englanninkielinen. Tämä rajoittaa hankkeiden houkuttelevuutta kotimaisille tilaajille ja voi johtaa siihen, että tuotantoyhtiö joutuu luopumaan immateriaalioikeuksistaan (IP) liian edullisesti ulkomaisille tahoille rahoituksen saamiseksi.

Kotimaiset tuotannot, joilla on vientipotentiaalia ja joissa IP ja tulevaisuuden tulovirrat säilyvät Suomessa, tulisi voida hyväksyä kannustimen piiriin silloin, kun ne tuovat euromääräisesti merkittäviä investointeja Suomeen ja synnyttävät työtä. Jos sarja- tai elokuvahankkeella on merkittävä mutta alle 25 prosentin osuus kansainvälistä rahoitusta, voitaisiin kannustinta myöntää vastaavasti samassa suhteessa. Esimerkiksi jos kansainvälisen levittäjän tai rahoittajan osuus on 18 prosenttia kokonaisbudjetista, voitaisiin kannustinta maksaa 18 prosenttia hyväksyttävistä kuluista. Tämä malli kannustaisi osittain kansainvälisiin yhteistuotantoihin, mutta ei estäisi kotimaista rahoitusta tai omistajuuden säilymistä Suomessa.

Lisärahoituksen hyväksyminen tulisi myös huomioida ilman kannustimen menettämistä. Mikäli tuotanto saa kannustinpäätöksen jälkeen lisärahoitusta esimerkiksi ”soft money” -instrumenteista (kuten NFTVF, Suomen Kulttuurirahasto tai muut säätiöt), sen ei tulisi vaikuttaa negatiivisesti kannustimen myöntämiseen tai sen määrään. Tuottajan ei tule joutua kieltäytymään lisärahoituksesta, joka parantaa tuotannon laatua ja työllistämisvaikutuksia.

Kirjallinen kysymys KK 435/2025 vp

Ensisijaista olisi tarkistaa minuuttihintoja ja minimivaatimuksia, koska nykyisessä markkinatilanteessa tuotantobudjetit ja tilaajien maksamat hinnat ovat laskeneet. Tästä syystä minimibudjettivaatimuksia ja minuuttihintoja ei tule korottaa, vaan päinvastoin niitä tulisi joustavoittaa vastaamaan nykyistä markkinarealismia. Nykyinen malli rajaa suuren osan palveluvientipotentiaalista ulkopuolelle, erityisesti jälkituotantopalvelut, joita kansainväliset tuotannot voisivat ostaa Suomesta pienimmilläänkin budjeteilla.

AV-tuotantokannustin on osoittanut toimivuutensa kansainvälisten tuotantojen houkuttelussa. Nyt olisi tärkeää laajentaa sen vaikuttavuutta siten, että se tukee myös kotimaisten, vientikelpoisten sisältöjen kehittämistä ja tuotantoa muuttuneessa markkinaympäristössä sekä suomalaisen AV-palveluvientipotentiaalin täysimääräistä hyödyntämistä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että Business Finland muuttaa AV-tuotantokannustimen sääntöjä niin, että minimibudjetti- ja vähimmäiskulutusvaadetta lasketaan, yksityisen investoinnin vaade poistetaan tai merkittävästi pienennetään, ja

mikäli tuotanto saa kannustinpäätöksen jälkeen lisärahoitusta esimerkiksi ”soft money” -instrumenteista (kuten NFTVF, Suomen Kulttuurirahasto tai muut säätiöt), ettei se vaikuttaisi negatiivisesti kannustimen myöntämiseen tai sen määrään?

Helsingissä 4.12.2025

Marko Kilpi kok
Sari Sarkomaa kok